

Förvaltning
Verksamhet/avdelning
Katrín Håkansson
Nämndtjänsteman

Lokala nämnden Kungsbacka

Ramar för lokala nämnders kunskapsunderlag inför budget 2020

Förslag till beslut

Kungsbackanämnden beslutar att:

- ställa sig bakom föreslagen inriktning för lokala nämnders kunskapsunderlag inför mål och budgetprocessen 2020

Sammanfattning

Lokala nämnder lämnar årligen ett kunskapsunderlag inför kommande budgetprocess till regionstyrelsens arbetsutskott. Under 2017 genomförde de lokala nämnderna ett omfattande dialogarbete där man samtalande med såväl unga som verksamhetsföreträdare om ungas psykiska hälsa och livssituation. Denna rapport med tillhörande åtgärdsförslag överlämnades till regionstyrelsens arbetsutskott i september 2017 som ett inspel inför budget 2019.

I september 2018 ska lokala nämnder återigen lämna över ett kunskapsunderlag till regionstyrelsens utskott, denna gång som ett inspel inför budget 2020. Då de lokala nämnderna under 2017 konstaterade att det fanns stora behov för gruppen unga med psykisk ohälsa har det funnits en vilja att fortsätta arbetet med kunskapsunderlag riktade mot denna specifika grupp. Utifrån detta föreslås de lokala nämnderna att besluta att under 2018 ta fram ett kunskapsunderlag som fokuserar på målgruppen unga som riskerar att bli mångbesökare inom vården med syftet att undersöka hur man kan arbeta hälsofrämjande och förebyggande med psykisk hälsa för att undvika att unga blir mångbesökare.

Bakgrund

Lokala nämnder lämnar årligen ett kunskapsunderlag inför kommande budgetprocess till Regionstyrelsens arbetsutskott. Kunskapsunderlaget syftar till att lyfta fram ett visst ämnesområde eller en viss problematik som de lokala nämnderna uppfattar som särskilt angelägen att arbeta vidare med. Kunskapsunderlaget utgår från lokala nämnders grunduppdrag, varför fokus i ämnesval ligger på en jämlik

hälsa, social hållbarhet, gränsöverskridande samverkan med utgångspunkt i barn och ungas livssituation.

Under 2017 genomförde de lokala nämnderna ett omfattande dialogarbete där man samtalade med såväl unga som verksamhetsföreträdare om ungas psykiska hälsa och livssituation. Detta arbete resulterade i en rapport där resultatet från dialogerna presenterades tillsammans med ett kortare faktaunderlag, samt där ett antal åtgärdsförslag presenterades. Dessa åtgärdsförslag togs fram utifrån resultatet av dialogerna som genomförts och belyste olika svårigheter som behöver arbetas vidare med för att unga som har en psykisk ohälsa ska få snabbare och mer kvalitativ hjälp med sitt mående. Det som var gemensamt för åtgärdsförslagen var att de behöver genomföras genom gränsöverskridande samverkan såväl som internt i den egna organisationen för att de ska ge de effekter som eftersträvas. Denna rapport med tillhörande åtgärdsförslag överlämnades till Regionstyrelsens arbetsutskott i september 2017 som ett inspel inför budget 2019.

I september 2018 ska lokala nämnder återigen lämna över ett kunskapsunderlag till regionstyrelsens utskott, denna gång som ett inspel inför budget 2020. Då de lokala nämnderna under 2017 konstaterade att det fanns stora behov för gruppen unga med psykisk ohälsa har det funnits en vilja att fortsätta arbete med kunskapsunderlag riktade mot denna specifika grupp för att öka möjligheterna att reella, positiva och varaktiga förändringar ska komma till stånd. De lokala nämndernas förvaltningar fick därmed i uppdrag att titta vidare på gruppen mångbesökare med psykisk ohälsa inom vården, och hur man skulle kunna arbeta hälsofrämjande och förebyggande med denna grupp för att undvika att de blir mångbesökare.

Mångbesökare

En mångbesökare definieras som en individ med fyra eller fler besök inom vården under en tolv månadersperiod. Gruppen är inte åldersspecifik utan mångbesökare förekommer i de flesta åldersgrupper. Mångbesökare utgör som grupp ca 3-5 % av befolkningen och svarar för 15-25 % av allmänläkarbesöken. De står också för en förhöjd andel akutvårdsbesök och specialistvårdsbesök.

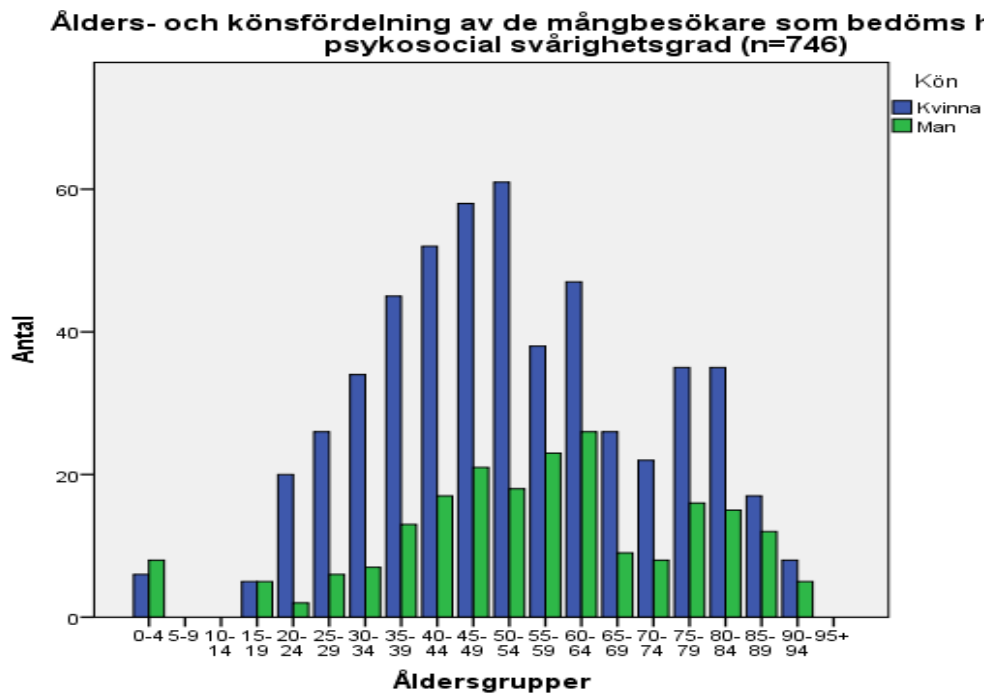
Mångbesökare som grupp kännetecknas av att de ofta har en svag känsla av sammanhang, att de är socialt och ekonomiskt utsatta samt att de oftare än andra drabbas av sjukdomar, kriser och trauman. Individerna har en reducerad förmåga att hantera stress, varför stressfulla livshändelser oftare resulterar i långtidssjukskrivning. När individerna drabbas av stress och trauman av olika slag påverkas hälsan vilket försämrar immunförsvaret. Det medför att individen lättare får till exempel infektioner och sjukdomar.

Förenklat kan gruppen med mångbesökare delas in i två grupper, nämligen gruppen med hög biomedicinsk komplexitet och gruppen med låg biomedicinsk komplexitet men med hög psykosocial komplexitet.

I gruppen med hög biomedicinsk komplexitet finns patienter som har en svår eller en kronisk sjukdom och som behöver mycket vård och behandling. I gruppen med låg biomedicinsk komplexitet men med hög psykosocial komplexitet finns patienter som har en förhållandevis god fysisk hälsa men som behöver mycket stöd utifrån sin

psykosociala hälsa.

I en kartläggning som gjordes 2013 kring den procent patienter inom primärvården som besökte vården mest under en tolv månaders period inom Region Halland konstaterades att 42 % utgjorde mångbesökare med hög psykosocial komplexitet som sin huvudproblematik. Av dessa utgjordes en majoritet av kvinnor, och man kunde också se att andelen män med psykosocial problematik steg först betydligt senare i livet.

Förslag på målgrupp och syfte

Målgruppen för kunskapsunderlaget inför budget 2020 föreslås vara unga som riskerar att bli mångbesökare inom vården, med syfte att undersöka hur man kan arbeta hälsofrämjande och förebyggande med psykisk hälsa för att undvika att unga blir mångbesökare inom vården.

Tidplan

- Februari Samtliga lokala nämnder beslutar kring ifall man kan ställa sig bakom ramarna för kunskapsunderlag inför budget 2020.
- Mars Avstämning i Länspresidiet.
Rapportering till nämnderna kring arbetets status.
- Maj Slutavstämning i Länspresidiet.

- Juni Beslut i samtliga lokala nämnder kring huruvida man kan ställa sig bakom kunskapsunderlaget inför budget 2020 och skicka det vidare till regionstyrelsens utskott.
- September Länspresidiet överlämnar kunskapsunderlaget till regionstyrelsens utskott i samband med ett dialogmöte.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Tillförordnad regiondirektör

Katrin Håkansson
Nämndtjänsteman

Beslutet expedieras till

Regionstyrelsen
Hälsa- och sjukvårdsutskottet
Tillväxtutskottet
Driftnämnd Närsjukvård
Driftnämnd Psykiatri
Driftnämnd Hallands sjukhus
Driftnämnd Ambulans, Diagnostik och Hälsa
Driftnämnd Kultur och Skola
Gemensam nämnd för Hjälpmedel och Hemsjukvård